

AKADÁLYMENTESÍTÉSI DOKUMENTÁCIÓ

Infrastruktúra-fejlesztés az Ágfalvi Váci Mihály Iskolában

cím: 9423 Ágfalva, Váci Mihály u. 1
HRSZ 484

készítette:

Rózsa Sára
rehabilitációs mérnök
1145 Budapest, Jávor utca 3.

TARTALOMJEGYZÉK

REHABILITÁCIÓS MÉRNÖKI MŰSZAKI LEÍRÁS

A TERVEZETT AKADÁLYMENTESÍTÉS ÁTTEKINTÉSE

AKADÁLYMENTESÍTÉSI KONCEPCIÓ

A TERVEZETT AKADÁLYMENTESÍTÉS EGYES ELEMEI

AKADÁLYMENTES PARKOLÓ

AKADÁLYMENTES MEGKÖZELÍTÉS

BELSŐ NYÍLÁSZÁRÓK

BELSŐ HELYISÉGEK, KÖZLEKEDŐK

SZINTEK KÖZÖTTI KÖZLEKEDÉS

AKADÁLYMENTES WC-MOSDÓ ÉS ZUHANYZÓ HELYISÉG

INFORMÁCIÓS RENDSZER

INDUKCIÓS HUROK

REHABILITÁCIÓS MÉRNÖKI MŰSZAKI LEÍRÁS

A TERVEZETT AKADÁLYMENTESÍTÉS ÁTTEKINTÉSE

AKADÁLYMENTESÍTÉSI KONCEPCIÓ

Jelen projekt keretében új épületrésszel bővül a meglévő iskola. A bővítmény tartalmazza a tornatermet és a hozzá kapcsolódó szociális funkciókat. A meglévő épületrész belső átalakítása is megtörténik, komplex akadálymentesítés kialakításával.

Közfunkciót betöltő helyiségek mind a földszinten, mind az emeleten találhatók. A szintek közti akadálymentes közlekedést felvonó biztosítja. A jelentős szintkülönbség miatt ugyanakkor mindkét szint akadálymentesen megközelíthető a kapcsolódó külső területről.

Az épület felújítása és a bővítés építése során teljes körű, komplex akadálymentesítésre kerül sor, amely magában foglalja a fizikai mellett az infokommunikációs akadálymentesítés kialakítását is. Minden fajta fogyatékosági csoport igényeire való tekintettel készült.

Az akadálymentesítés a közszolgáltatások igénybevételére vonatkozik, a munkahelyek akadálymentesítése jelen projektben nem valósul meg. A teljes körű, komplex akadálymentesség a földszintet és az első emeletet érinti.

A TERVEZETT AKADÁLYMENTESÍTÉS EGYES ELEMEI

AKADÁLYMENTES PARKOLÓ

Telken belül, új épület emeleti bejáratának (ami az akadálymentes főbejárat egyben) 50 m-es körzetében alakítunk ki 1 db akadálymentes parkolót. A parkolótól az akadálymentes bejárat megfelelő módon, burkolt gyalogúton megközelíthető.

A parkolóhely mérete megfelelő: 5,5 m x 3,6 m. A szélességi méret az 1,5 m széles közlekedősávot is magában foglalja.

Az akadálymentes parkolóhelyeket fehér színű, a tartós útburkolati jelek előállításához használt, üvegszemcse adalékkal érdesített, thermoplasztikus bevonattal ki kell jelölni, a biztonsági sávot ferdén becsíkozva vagy teljes felületén festve ki kell emelni. A felületre fel kell festeni az akadálymentesség nemzetközi jelét is.

A parkolóhelyek funkciójára és a használatukra jogosultak körére a megfelelő szimbólummal ellátott, táblával hívjuk fel a figyelmet.

AKADÁLYMENTES MEGKÖZELÍTÉS

Közterületről közvetlenül biztosított az akadálymentes megközelítés mind az emeleti, mind a földszinti bejáraton keresztül. Az új épületszárnyba eső emeleti főbejáratnál az épület bejáratíjárószintje és a környező terep között nincs szintkülönbség. A szintén az új épületszárnyban található földszinti akadálymentes bejárat és a környező terepszint között 135 cm-es szintkülönbség található, amelyet 3 karú, karonként 9 m hosszú rámpával hidalunk át.

Mind az emeleti, mind a földszinti akadálymentes bejáratíjáró kétszárnyú szerkezet. Mindkét esetben az akadálymentes áthaladáshoz szükséges 90 cm-es belméret biztosított az elsődleges szárny nyitvatartásával. Mindkét ajtó előtt és mögött a kerekesszékes megforduláshoz szükséges szabad terület biztosított.

BELSŐ NYÍLÁSZÁRÓK

Az akadálymentesítéssel érintett helyiségek esetén a minimálisan szükséges 90 cm-es nyílászáró-belméret biztosított. Kétszárnyú szerkezet esetén az elsődlegesen nyíló szárny biztosítja a szükséges belméretet.

A nyílászárók mindkét oldalán 1,50*1,50 m méretű vízszintes hely biztosított a kerekesszékekkel történő manőverezéshez. A küszöbök magassága legfeljebb 2 cm.

A nyílászárók és környező falfelület között szinkontraszt kialakítása szükséges, amely a megfelelő szín és anyaghasználattal érhető el.

BELSŐ HELYISÉGEK, KÖZLEKEDŐK

A közlekedők szélessége megfelelő, benne biztosított a hely a kerekesszék fennakadás nélküli átjárásához, illetve az ajtók megfelelő használatához. Az akadálymentes helyiségekbe vezető ajtók előtt a 150 cm átmérőjű, megforduláshoz szükséges szabad terület biztosított.

Az épület belmagassága mindenhol megfelelő. A fal síkjából kiugró elemek a folyosó szabad szélességét, a minimálisan szükségesnél szűkebbre nem csökkentik.

A belső helyiségek burkolata megfelelő: egyenletes, csúszásmentes kerámia, laminált perketta és sportpadló burkolat. A 3 m-nél keskenyebb folyosó lehetővé teszi a vakok és gyengén látók számára az egyértelmű tájékozódást, ezért belső burkolati vezetősáv kialakítása nem szükséges.

A földszint és a tornaterem között 45 cm-nyi szintkülönbség található, amelyet 5%-os belső rámpa hidal át.

SZINTEK KÖZÖTTI KÖZLEKEDÉS

Az épület földszintje és emeleti szintje közötti függőleges akadálymentes közlekedést felvonó biztosítja. Ezen kívül két lépcsőházon keresztül is megközelíthetők az egyes szintek.

A felvonó fülké mérete megfelelő, 112 x 147 cm. A felvonópanelek elhelyezési magassága 80-110 cm közötti tartományba esik. A hívógombok tapintható megjelölése szükséges.

Vészhelyzet esetén mindkét szintről biztosított az akadálymentes menekülési lehetőség kültérbe.

AKADÁLYMENTES WC-MOSDÓ ÉS ZUHANYZÓ HELYISÉG

Az épületben két akadálymentes illemhelyet alakítunk ki, amelyek mindkét nem által használhatóak. Az egyik akadálymentes mosdó közvetlenül az emeleten található, míg a másik, a földszinti akadálymentes zuhanyzót is magában foglal. (Az akadálymentes öltözési lehetőség helyszíne megegyezik a normál öltözőkkel.)

A wc-ben a kerekesszék megfordulásához biztosított a minimálisan 1,50 m átmérőjű környi szabad alapterület. A helyiségek ajtaja a helyiségből kifelé nyílik.

A WC ajtók belmérete nagyobb, mint 90 cm, könnyen nyitható, és kerekesszékekben ülve is zárható.

Az akadálymentes használhatóság érdekében a WC-csésze oldalán minimum 0,90 m széles hely, a WC-csésze előtt pedig minimum 1,35 m hosszúságú hely biztosított.

A WC-csésze magasított a padlószinttől 0,46 - 0,48 m magasan helyezkedik el, a fal síkjától számított kiállása pedig minimum 0,70 m.

A wc csésze és wc ülőke nem lehet elől megszakított felületű szaniter, mivel ezek a termékek balesetveszélyesek!

A kerekesszékből történő átülés segítése érdekében a WC-csésze mindkét oldalán kapaszkodókat helyezünk el. A különböző használhatóság érdekében a WC-csésze fal felőli oldalán fix, a tér felőli oldalán felhajtható kapaszkodót helyezünk el. A kapaszkodók a padlóvonalától mért magassága 0,75 m.

A mosdó konkáv peremkialakítású, könyöklő résszel ellátott, egy kézzel is működtethető egykarú, keverő csapteleppel felszerelt. A mosdó megközelíthetősége miatt a mosdókagyló a padlószinttől maximum 0,86 m magasan helyezkedik el, térszabad kialakítású. A mosdó felett olyan magas tükröt kell elhelyezni, hogy az állva és ülve is teljes értékűen használható legyen.

A mosdóban még vizes állapotban is csúszásmentes padlóburkolatot használunk.

A WC melletti falfelületen 2 db vészjelző gomb elhelyezése szükséges 30, illetve 90 cm magasságban, jól látható és könnyen elérhető módon. A vészjelző a jelzése az ajtó fölött helyezkedik el, a vészjelző gomb megnyomásakor jól hallható hangjelzést ad. A földszinti információs pultban is található egy átjelzési pont, ahol biztosított az állandó személyzeti jelenlét.

A wc-csésze és a mosdókagyló fehér, ezért a gyengén- és aliglátó személyek tájékozódásának segítése érdekében a falfelület csempeburkolatát e berendezési tárgyaktól kontrasztosan elütő színű – pasztell szín is lehet - matt felületű, csillogás- és káprázásmentes, homogén csempeburkolattal kell ellátni. Célszerű a falfelületen körbevezetni egy kontrasztos – pl. a padlóburkolatával azonos, de a berendezéstől, kapaszkodóktól kontrasztosan elütő színű - csempecsíkot, 90 és 110 cm közötti magasságban, ezzel is segítve a tájékozódást. Az ajtó fehér szerkezete a falfelületről kontrasztosan eltérő színű, így vizuálisan kiemelkedik a falfelületből.

A wc-papír tartót a wc melletti fali kapaszkodóra célszerű felszerelni. Nagy gurigás, zárt wc-papír adagolót alkalmazni tilos, mert sérült kezű ember nem tud hozzáférni a papírhoz.

A wc-kagyló melletti falon, könnyen elérhető helyen wc-kefe tartót kell felszerelni.

A mosdó közelében könnyen kezelhető, lehetőleg karos folyékonyszappan adagolót kell felszerelni, legfeljebb 1,10 - 1,25 m használati szintmagassággal.

Könnyen kezelhető és hozzáférhető papírtörlőköző vagy kézszáritó elhelyezése szükséges, a járófelülettől számított 1,10 – 1,25 használati szintmagassággal.

Falra szerelt, nyitott tetejű vagy billenő tetejű hulladékgyűjtő (pedálos nem lehet!) elhelyezése szükséges, tetejének magassága 50 - 75 cm lehet, alatta 35 cm szabad hely legyen.

A villanykapcsoló a helyiség belsejében, az ajtó kilincs felőli oldalán kerüljön a falfelületre, 90 - 110 cm közötti szerelési magasságban.

Az ajtóra csavaró és forgó mozgást nem igénylő, könnyen kezelhető, kívülről mesterkulccsal nyitható wc-zár elhelyezése szükséges.

Az ajtóra belülről szerelt behúzó fogantyút helyezünk.

Az akadálymentes zuhanyzót az akadálymentes a wc-vel egy helyiségben alakítjuk ki. A zuhanyzó tálca nélküli kialakítású. A zuhanyzó részben lehajtható zuhanyzóülőké biztosított. Az ülőké magassági elhelyezése: 0,46-0,48 m közötti.

Az ülőké mellett a kerekesszékből történő átüléshez függőleges és vízszintes részből álló, „L” alakú kapaszkodó biztosított.

A zuhanyrózsa és a csaptelep mindig a zuhanyülőkén ülve is elérhető távolságban, a zuhanyülőkére merőleges falon helyezkedik el. A zuhanyrózsa állítható magasságú tartón elhelyezett, a csaptelephez gégecsővel kapcsolódik.

Forrázásgátlóval ellátott egykaros keverő csaptelep biztosított. A zuhany körül függőnyt helyezünk el.

INFORMÁCIÓS RENDSZER

A fejlesztési területen információs rendszert alkalmazunk. Az akadálymentes bejáratot kültéri táblákkal is érzékelhetővé kell tenni. Továbbá az akadálymentes helyiségekbe vezető nyílászárók mellett funkciójelző táblákat helyezünk el, Braille felirattal ellátva.

Jól olvasható betűtípust kell használni: a félkövér, talpnélküli, jó arányú – például Arial, Gill, Helvetica, stb. - betűcsaládok alkalmazása ajánlott. A feliratok, szimbólumok cm-ben kifejezett mérete a m-ben kifejezett észlelési távolság legalább 1,5-szerese legyen, de a betűk minimális mérete 2,0 cm. A piktogramok mérete ne legyen kisebb 10 cm-nél. A táblák domborított síkírású és Braille feliratokkal is legyenek kiegészítve. A piktogramok alkalmazásával az olvasási és kommunikációs képességeikben korlátozott személyek (pl. diszlexiások, autizmussal élők) speciális igényeit is figyelembe vesszük.

A táblák méretét az azokon szereplő feliratok, szimbólumok mérete és mennyisége fogja meghatározni. Pontos megtervezésükhöz az intézmény üzemeltetője részéről átgondolt koncepció szerinti, részletes adatok és

valamennyi felirat, szimbólum, helyiségszám, funkció és név megadása szükséges. A változások könnyű és kulturált követhetősége érdekében célszerű olyan táblákat alkalmazni, melyeken az adatmezők cserélhető kivitelűek.

A táblaterveket gyártás előtt rehabilitációs mérnökkel egyeztetni szükséges!

Az információs rendszerre vonatkozó alapelvek:

- akadálymentes bejárat(ok)nál bejárat(i) információs tábla elhelyezése az intézmény főbb paramétereinek megjelölésével
- bejáratához közel, a szélfogóban tapintható térkép elhelyezése (emeleten a lift érkezésénél célszerű elhelyezni)
- minden közlekedőről nyíló helyiség mellé funkciójelző tábla elhelyezése szükséges, illetve a közlekedőkből nyíló előterek esetén is szükséges további információt biztosítani az épülethasználók részére (ld. öltözők előtere, stb.).

Táblák és betűk szíkontrasztja

- Magyarországon nincs jogszabály erre, javasolt az alábbi táblázat betartása.
- A Magyarországon is alkalmazható webes szabvány 70% relatív kontrasztot ír elő a betűkre.

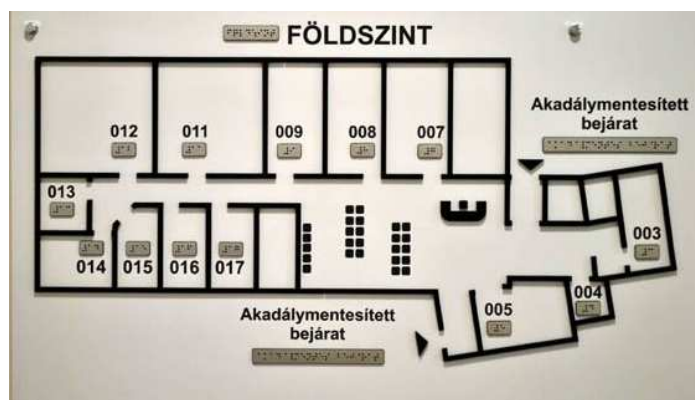
Table 5 — Minimum difference in LRV according to the visual task

Visual task	Difference on the LRV scale	Approximate examples of contrasting colours
Large surface areas (i.e. walls, floors, doors, ceiling), elements and components to facilitate orientation (i.e. handrails, switches and controls, tactile walking surface indicators, and visual indicators on glazed areas)	≥ 30 points	
Potential hazards and self contrasting markings (i.e. visual indicator on steps) and text information (i.e. signage)	≥ 60 points	

- A betűk és piktogramok színe mindig fehér és fekete a változó színű háttéren.

Tapintható térkép

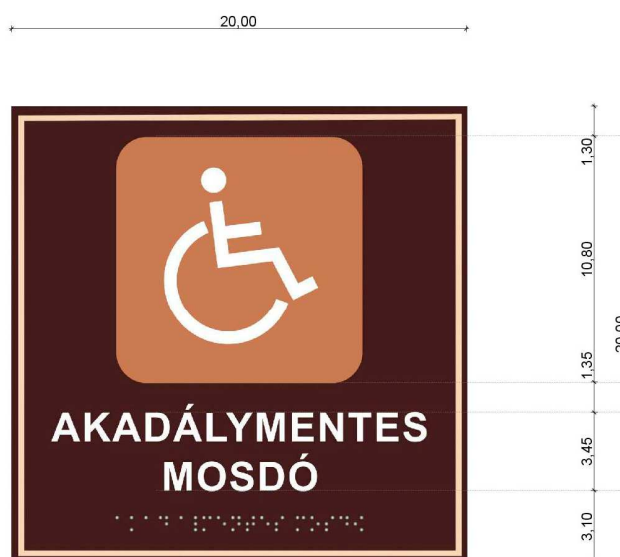
- Földszinti szélfogóban, illetve emeleten, a lift közelében elhelyezve.
- Adatok: áttekinthető térkép, helyiségnév, helyiségszám.
- Felszerelés magassága: helyszíntől és egyéni táblamérettől függ, a rehabilitációs szakmérnökkel egyeztetendő a gyártmányterv a kivitelezés előtt.
- 180 cm-nél magasabb tábla nem javasolt! Ha sok az információ, akkor inkább két oszlopba kerüljön.

1. ábra – taktilis térkép példa

Funkciót jelző táblák, piktogramokkal és Braille felirattal

- Akadálymentes helyiségeket jelölő táblák.
- Adatok: a felületből 1 mm magasságban kiemelkedő domború helyiségsszám, helyiségnév síkírással, 10x10 cm sík piktogram, Braille felirat. A Braille felület kialakítása acélgolyókkal történik.
- Általános: min. 3 cm magasságú betűmérettel, nagy nyomtatott kezdőbetűvel. Betűtípus: Arial.
- Anyaga fóliázott felületű műanyag lemezek vékony alumínium kerettel beltéri gyártmányai.
- Felszerelési magasság: a táblák alsó síkja 130 cm padlóvonalától mérve, az ajtótoktól 5 cm-re a kilincs felőli oldalon.

2. ábra – funkciójelző tábla példa

Információs táblák – összesítő táblázat

Tábla típusa	Mérete	Darabszám	Elhelyezés	Tartalom
Bejárat információs tábla (kültéri)	kb. 40x60 cm	2 db	akadálymentes bejárat mellett, 1 db a földszinten, 1 db az emeleten	főbb információk az épületről, épület neve, nyitvatartási idő, stb.
Tapintható térkép	kb. 85x60 cm	2 db	földszinten és emeleten (a felvonó közelében)	akadálymentes útvonalak, helyiségek tapintható kialaktással, a helyiségek nevei és egyéb feliratok Braille felirattal, szintenkénti ábrázolás
Funkciójelző tábla	20x20 cm	FÖLDSZINT akm. wc 1 db büfé 1 db tároló 3 db orvosi szoba 1 db iroda 1 db öltöző 4 db el. kapcsoló 1 db gépészet 1 db wc 1 db takarítószer tároló 1 db tanári wc 1 db ffi wc 1 db női wc 1 db tornaterem 1 db raktár 2 db tanterem 6 db lépcsőház 1 db FÖLDSZINT ÖSSZESEN: 28 db EMELET akm. wc 1 db teakonyha 1 db iroda 3 db tanári 1 db tanterem 4 db szertár 1 db kémia tanterem 1 db ffi wc 1 db női wc 1 db tanári wc 1 db takarítószer tároló 1 db lépcsőház 1 db EMELET ÖSSZESEN: 17 db ÖSSZESEN: 45 db	a közlekedőkről nyíló helyiségek nyílászárói mellett, a kilincs felőli oldalon 120 cm magasságban	helyiség neve nagyított betűvel (min 2 cm), Braille felirattal, piktogrammal

INDUKCIÓS HUOK

Az épületben mobil indukciós hurok elhelyezése javasolt, amely adott esetben a tantermekben, illetve rendezvény esetén az aulában vagy a tornateremben igénybe vehető.

Budapest, 2020.08.05.

Rózsa Sára
rehabilitációs mérnök